

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 18ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1993

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗ
ΤΟΥ ΑΝΤΕΠΙΣΤΕΛΛΟΝΤΟΣ ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
HON. Mr. EDWARD GOUGH WHITLAM
T. ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΥ

Κύριε Συνάδελφε,

Πρόεδρος τύχη αγαθή τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηῶν σᾶς ὑποδέχομαι ὡς Ἀντεπιστέλλον Μέλος τῆς καὶ χαιρετίζω στὸ πρόσωπό σας τὸν πολιτικὸ ἠγέτη καὶ πνευματικὸ ταγὸ τῆς πέμπτης ἡπείρου, καὶ τὸν δραστήριο διάκονο τῶν ἰδανικῶν τῆς Ἀνθρωπότητας καὶ δοκιμασμένο φίλο τῆς Ἑλλάδος.

Ἔρχεσθε ἀπὸ τοὺς «ἀντίποδες» — τί ὠραία ἢ ἐλληνικὴ αὐτὴ λέξις!, ἐπιλεγμένη ἀπὸ σᾶς τὸν ἴδιον στὸν τίτλο τῆς συνταγμένης σὲ ἀγγλικὴ γλῶσσα ὀμιλίας σας — καὶ προσέρχεσθε ὡς οἰκειὸς στὴν πρωτεύουσα τῆς χώρας, ὅπου ἀρχαιοθὲν ἢ φιλοσοφία, πρωτόβλαστη μόλις τότε ὡς καθαρὴ πνευματικὴ δημιουργία, εἶχε διαπλάσει τὴν ἔννοια τῆς Οἰκουμένης, καὶ ἄλλωστε ἀπὸ σκοπιὰ ἐρειδόμενη στὸ γεωγραφικὸ βᾶθρο τῆς, δηλαδὴ στὴν Ἑλλάδα, ὥστε καὶ νὰ εἶναι λογικὰ συνακόλουθη ἢ θεώρηση τῆς χώρας σας ὡς εὐρισκόμενης στοὺς ἀντίποδες.

Ἡ φιλοσοφία, τὸ μέγα δημιούργημα τῆς χώρας μας, ὄχι μόνον εἶχε διαπλάσει ἔνωρις τὴν ἔννοια τῆς Οἰκουμένης, ἀλλὰ καὶ εἶχε διανοίξει τὸν ἠθικὸν ὀρίζοντα πρὸς τὸ ἀνθρώπινο γένος στὸ σύνολό του. Ἐὰς ἀρκεσθῶ νὰ ὑπενθυμίσω τὴ ρήση τοῦ Πλάτωνος «οὐκ ἔστι κακῶν παῦλα ... ταῖς πόλεσι, δοκῶ δ' οὐδὲ τῷ ἀνθρωπίνῳ γένει» (Πολιτεία 473d). Ὁμως, στὴν κοινωνικοπολιτικὴ τότε πραγματικότητα καὶ

τῆς Ἑλλάδος ἡ πρακτικὴ μέριμνα πολιτῶν καὶ πολιτικῶν ἦταν ἐντοπισμένη μέσα μόνο στὰ ὅρια τῆς «πόλεως» τοῦ καθενός, ἢ καὶ μόλις ἐκτεινόταν ἔως τὰ ὅρια τοῦ ἐλληνικοῦ ἔθνους. Ἐκφραστικώτατο εἶναι τὸ χωρίο 1112a 21-29 τῶν Ἡθικῶν Νικομαχείων τοῦ Ἀριστοτέλους: «περὶ δὴ τῶν αἰδίων οὐδεὶς βουλευέται ... ἀλλ' οὐδὲ περὶ τῶν ἀνθρωπίνων ἀπάντων, οἷον πῶς ἂν Σκῦθαι ἄριστα πολιτεύοντο οὐδεὶς Λακεδαιμονίων βουλευέται». Ἡ ἀνπαρξία ὁμως αὐτῆς μέριμνας γιὰ τὸ σύνολο τῆς ἀνθρωπότητας ἐξηγεῖται καὶ ἀπὸ τὴ δυσχέρεια τότε καὶ σχεδὸν ἀδυναμία ἐπικοινωνίας τῶν ἀνθρώπων μακρυνῶν χωρῶν.

Στὴν ἐποχὴ μας, ἡ μεγαλοδύναμη τεχνικὴ ἐπικοινωνίας καὶ συγκοινωνίας ἔχει καταστήσει ἐνεργὸ κατ' ἀρχὴν τὸ αἴτημα γιὰ ἠθικὴ τῆς ἀνθρωπότητας ἐνότητα. Σήμερα, ὅ,τι σπουδαῖο συμβαίνει ὅπου τῆς Οἰκουμένης μαθαίνεται μετὰ ὀλίγες ὥρες ἔως τὴν ἄλλη ἄκρη τῆς, καὶ προκαλεῖ ἀντίστοιχα συναισθήματα σχεδὸν παντοῦ. Ἡ ἐποχὴ μας χαρακτηρίζεται ἀπὸ ἀφάνταστες πρὶν δυνατότητες ἀλληλογνωριμίας καὶ διαθέσεις ἀλληλεγγύης σὲ πανανθρώπινη κλίμακα. Τουλάχιστον, αὐτὲς χαρακτηρίζουν κατ' ἐξοχὴν τὴν ἠθικὴ πρωτοπορία τῆς σημερινῆς ἀνθρωπότητας. Καὶ ἀκριβῶς στὴν ἠθικὴ αὐτὴ πρωτοπορία βρισκεσθε ἐνταγμένοι, Κύριε συνάδελφε, μὲ τὴν ἀφιέρωση τῶν πνευματικῶν σας δυνάμεων στὴ διακονία ἰδανικῶν πανανθρώπινης ἐμβέλειας.

Ἐναρμονισμένη πρὸς τὸ αἴσιο αὐτὸ ἦθος τοῦ βίου σας, ἡ ἀποφινὴ παρουσία σας ἐδῶ καὶ ἡ ἀσκηση τοῦ προνομίου νὰ ὁμιλήσετε, ὁ ἄλλοτε Πρωθυπουργὸς τῆς Αὐστραλίας, ἀπὸ τὸ βῆμα τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν συμβολίζον καὶ προάγον τὴν ἠθικὴ συνοχὴ τῆς Ἀνθρωπότητας.

Ἐπὶ τέτοιους οἰωνούς, Κύριε Συνάδελφε, σᾶς ὑποδέχομαι στὴ γεραρῆ αὐτὴ Αἴθουσα καὶ σᾶς εὐχομαι νὰ συντρέχουν στὸ βίό σας ἡ εὐπραξία καὶ ἡ εὐτυχία.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ κ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΒΛΑΧΟΥ

Κύριε Συνάδελφε,

Πρὶν ἀπὸ λίγο ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας ἐξέφρασε τὰ αἰσθήματα μὲ τὰ ὁποῖα σᾶς ὑποδέχεται τὸ Ἰδρυμα τοῦτο καὶ ἤδη καλοῦμαι νὰ προβῶ στὴν παρουσίασή σας, πράγμα πολὺ πιὸ δύσκολο ἀφοῦ ἡ προσωπικότητά σας εἶναι πολυπλεύρως σημαντικὴ. Ἐπιδοθήκατε μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία στὴν πολιτικὴ καὶ ἀκολούθως εἶχατε σπουδαῖες μορφωτικὲς, διπλωματικὲς καὶ συγγραφικὲς δραστηριότητες.

Ἐκεῖνος ποὺ διατρέχει τὴν βιογραφία σας ἀσθμαίνει γιὰ νὰ παρακολουθήσει τὸν ταχὺ ρυθμὸ τὸν ὁποῖο ἐπιβάλατε στὶς ποικίλες δραστηριότητές σας καὶ τοῦ δημιουργεῖται ἡ βεβαιότης ὅτι ὑπῆρξατε ἀκάματος στὴν ὑπηρεσία ὄχι μόνο τῆς πατρίδας σας ἀλλὰ καὶ τῆς Διεθνούς Κοινωνίας.

Ἡ Ἑλλάς συνδέεται μὲ τὴν Αὐστραλία, τὸ γνωρίζετε, μὲ δεσμούς θυσίας αἵματος τοὺς ὁποίους σφουρηλάτησε, κατὰ τὸν Β' Παγκόσμιον Πόλεμον, ἡ μαχητικὴ ἀνδρεία τῶν Αὐστραλιανῶν μονάδων ποὺ ἀγωνίσθηκαν, μὲ πείσμα καὶ καρτερία, στὴν ἡπειρωτικὴ Ἑλλάδα καὶ στὴν Κρήτη, ἐπιδιδόμενες σὲ ἕναν σωτήριο ἀγώνα ὀπισθοφυλακῆς.

Συνδέεται ὁμως ἡ Ἑλλάς μὲ τὴν Αὐστραλία καὶ μὲ τὸ αἶσθημα τῆς ἐδγνωμοσύνης, ἀφοῦ στὴν ἡπειρὸ σας ζεῖ, ἀναπτύσσεται καὶ ἐδημερεῖ πολυπληθὴς ἑλληνισμὸς ὁ ὁποῖος, χωρὶς νὰ λησμονεῖ τις καταγωγές του, θεωρεῖ τὴν Πέμπτη Ἡπειρο ὡς δευτέρα πατρίδα του.

Κύριε Συνάδελφε,

Ἔχετε διατρέξει λαμπρὴ πολιτικὴ σταδιοδρομίαν ποὺ ἄρχισε ὅταν ἐγίνατε μέλος νεαρὸ τοῦ Ἐργατικοῦ Κόμματος τὸ 1945 καὶ ἐστέφη μὲ τὴν ἀνάδειξίν σας ὡς Πρωθυπουργοῦ τῆς Αὐστραλίας τὸ 1972, πρώτου Ἐργατικοῦ πρωθυπουργοῦ μετὰ ἀπὸ 23 χρόνια. Τὸ πρωτοφανὲς εἰς τὰ πολιτικὰ χρονικὰ εἶναι ὅτι σχηματίσατε κυβέρνησιν δύο προσώπων, τοῦ ἑαυτοῦ σας καὶ τοῦ ὑπαρχηγοῦ τοῦ κόμματός σας μέχρις ὅτου ἐπικυρωθοῦν τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐκλογῶν ὁπότε ἐσχηματίσατε πλήρη κυβέρνησιν.

Κατὰ τὴν τριετὴ διάρκειαν τῆς πρωθυπουργίας σας ἐφαρμόσατε ἕνα εὐρύτατον μεταρρυθμιστικὸ πρόγραμμα σὲ πολλοὺς τομεῖς καὶ πολλὰ ὑπῆρξαν τὰ ἐπιτεύγματα σας.

1ον Σημαντικώτατη ὑπῆρξε ἡ κατάργησις τῆς θανατικῆς ποινῆς.

2ον Καταρτίσατε ἀδάπανον, τὴν φοίτησιν τῶν μαθητῶν στὴν δευτεροβάθμια παιδείαν.

3ον Ἐλάβατε ἀποτελεσματικὰ μέτρα ἐναντίον τῶν φυλετικῶν διακρίσεων καὶ πραγματικῆς προστασίας τῶν αὐτοχθόνων.

4ον Καταρτίσατε καὶ ἀρχίσατε τὴν ἐφαρμογὴν εὐρύτατου προγράμματος κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν.

5ον Ἀλματώδης ὑπῆρξε ἡ ἀνάπτυξις στὸν τομέαν τῶν συγκοινωνιῶν ἡ ὁποία ἐπέκρινε τὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν περιοχῶν τῆς μεγάλης σας ἡπείρου καὶ συνέβαλε τὰ μέγιστα στὴν οικονομικὴ πρόοδο τῆς χώρας σας.

6ον Ἐξαλείψατε κάθε ἔγχος τοῦ δόγματος «ἡ Αὐστραλία γιὰ τοὺς Λευκοὺς».

Ἡ πρωθυπουργία σας ἐσήμανε, γιὰ τὴν Αὐστραλίαν, ἔντονη διεθνή προβολὴ μὲ οὐσιαστικὴ συμβολὴ στὴ δημιουργίαν πνεύματος χαλαρώσεως, ἡ ὁποία συνέβαλε στὴν ἐπάνοδο τῆς ὁμαλότητος στὴν περιοχὴ αὐτὴν τοῦ Κόσμου καὶ στὴν ἐπάνοδο καλῶν σχέσεων μετὰ τῶν κρατῶν τῆς. Ἀναφέρω ὅτι ἀπεσύρατε τοὺς τελευταίους Αὐστραλιανοὺς στρατιῶτες ἀπὸ τὸ Βιετ-Νάμ, ἀποκαταστήσατε διπλωματικὰς σχέσεις

με την Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας και αγωνισθήκατε επιτυχῶς για την αναστολή τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν στὸν Εἰρηνικὸ Ὁκεανό. Ἀποδώσατε ἀμέσως στὴν Νέα Γουινέα αὐτοκυβέρνηση ἢ ὁποία, τὸ 1975, ἔγινε πλήρως ἀνεξάρτητο κράτος.

Ἡ τόσο πλουσία καὶ πυκνὴ σὲ ἔργα πρωθυπουργία σας ἔληξε ἀπροσδόκητα τὸ 1975 καὶ τὶς ἐξελίξεις ποὺ ὀδήγησαν στὸν τερματισμὸ τῆς πολιτικῆς σας σταδιοδρομίας τὶς ἱστορεῖτε σὲ δύο βιβλία ποὺ δημοσιεύθηκαν τὸν ἴδιο χρόνο.

Ἡ συγγραφή τῶν δύο ἔργων σας ἐσήμανε τὴν στροφὴ σας πρὸς ἀκαδημαϊκὲς δραστηριότητες καὶ ἐγίνατε ὁ πρῶτος Ἐθνικὸς Ἐταῖρος τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Καμπέρορα.

Τὸ 1979 διδάσκετε στὰ Πανεπιστήμια τοῦ Χάρβαρντ καὶ Ἀντελάιτ. Ἐν συνεχείᾳ ἀντιπροσωπεύσατε, μὲ βαθμὸ πρέσβευς, τὴν Αὐστραλία ὡς Μόνιμος Ἀντιπρόσωπος στὴν ΟΥΝΕΣΚΟ στὴν Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς ὁποίας γίνεσθε μέλος.

Ἀργότερα, ὡς ἀρχηγὸς τῆς Αὐστραλιανῆς Ἀντιπροσωπείας, μετέχετε σὲ ἕνα πληθὸς διεθνῶν διασκέψεων, πράγμα ποὺ σᾶς ἔδωσε τὴν εὐκαιρία νὰ γνωρίσετε ἀναρίθμητες χώρες καὶ προσωπικότητες.

Ἄν καὶ ἡ χώρα σας δὲν εἶχε ἐνθὺ ἐνδιαφέρον, παρακολοθησατε ὡς παρατηρητῆς, τὴν Διάσκεψη τῶν Ἀθηνῶν τὸ 1985, ἢ ὁποία εἶχε ὡς ἀντικείμενο τὸ μέγα θέμα τῆς ἐπιστροφῆς τῶν ἔργων τέχνης καὶ ἀρχαιολογικῶν θησαυρῶν στὸν τόπο καταγωγῆς τους. Ἡ ποικίλη δραστηριότης σας δὲν σᾶς ἐμπόδισε νὰ ἐπιδοθῆτε στὴν συγγραφή βιβλίων καὶ μελετῶν μορφωτικοῦ καὶ φιλολογικοῦ περιεχομένου ὅπως τὸ τιτλοφορούμενο: «Ἱταλικὴ Ἑμπνευση στὴν Ἀγγλικὴ λογοτεχνία».

Προσπάθησα, Κύριε Συνάδελφε, νὰ σκιαγραφήσω τὴν προσωπικότητά σας ἔχοντας ὅμως νὰ σεβασθῶ τὴν διάρκεια τῆς κλεψύδρας ποὺ μοῦ ἐπέβαλε ἡ φροντίδα νὰ μὴν ἐνοχλήσω τὴν μετριοφροσύνη σας.

Σᾶς εὐχομαι, Κύριε Συνάδελφε, τὸ «ὡς εὖ παρέστητε».